

ChristenUnie

Hardenberg

Verkiezingsprogramma

Gemeenteraad Hardenberg

2014 – 2018

zichtbaar betrokken

Inhoud

Inleiding	3
9 redenen om ChristenUnie Hardenberg te stemmen	5
Vooraf	6
1. Samenleving en overheid	8
2. Openbare orde en veiligheid.....	11
3. Mobiliteit	13
4. Financiën en economie.....	16
5. Werk en inkomen.....	20
6. Ruimtelijke ordening en wonen.....	22
7. Onderwijs en jeugd.....	24
8. Cultuur, sport en recreatie	26
9. Welzijn en zorg	28
10. Volksgezondheid	32
11. Landbouw en Veeteelt	34
12. Natuur en milieu	35

Inleiding

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 zal bepalend zijn voor de samenstelling van de raad in de jaren 2014-2018. Een raad waarin, naar wij hopen, de fractie van de ChristenUnie een rol van betekenis speelt.

Onze partij is een Unie van Christenen die zich laat inspireren en leiden door de Bijbelse boodschap. Een boodschap die hoop geeft voor nu en voor de toekomst. Ons verkiezingsprogramma neemt als richtingswijzer de weg die Christus ons wijst. Daarom komen we op voor christelijke normen en waarden die de samenleving versterken, voor een sober, efficiënt en doelmatig bestuur, voor onze inwoners, met name voor de mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen en voor de natuur, onze leefomgeving, die zelf geen stem heeft, maar wel Gods majesteit prachtig kan laten zien. Hij spoort ons aan om aan de slag te gaan, actief of als kiezer die zich kan vinden in dit programma. We willen Zijn opdracht proberen handen en voeten te geven in ons politieke werk.

De ChristenUnie is bereid de handen uit de mouwen te steken, verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken met anderen. Dat de ChristenUnie bestuurlijke verantwoordelijkheid kan en wil dragen, hebben we de afgelopen jaren bewezen. In de huidige bestuursperiode doet een stevige gemeenteraadsfractie van 7 leden loyaal en kritisch mee aan het besturen van onze gemeente. Daarnaast kan de ChristenUnie, in de persoon van wethouder Jannes Janssen, een bestuurder inzetten voor het College van B&W.

De ChristenUnie was nadrukkelijk aanwezig en heeft accenten gezet. Denk bijvoorbeeld aan de aandacht voor duurzaamheid, veiligheid, het beleid en de inzet voor de kwetsbaren in onze samenleving, het plattelandsbeleid, onze inzet voor jeugd, ons standpunt ten aanzien van het asielzoekerscentrum, de inzet voor vluchtelingen en de succesvolle pogingen om de sluiting van "Veldzicht" tegen te gaan.

Dit programma beschrijft onze inzichten begin 2014. In de raadsperiode vanaf 2010 hebben we ondervonden dat niet alles is te beschrijven, omdat we niet weten wat ons te wachten staat. Er kan in een paar jaar veel veranderen. Dit programma is een rode draad die de fractie zal volgen in de jaren 2014-2018. De fractie zal in de geest van dit programma handelen, ook als zaken aan de orde komen die hierin niet beschreven zijn of als de omstandigheden zich zo wijzigen dat van de ingenomen standpunten moet worden afgeweken. In beide gevallen zal de fractie aan de leden verantwoording afleggen.

Dit verkiezingsprogramma gaat over balans in de samenleving. Over het dragen van verantwoordelijkheden. Over opvoeding en onderwijs. Over veiligheid en diversiteit. Over vrijheid, die je niet in de eerste plaats opeist voor jezelf, maar gunt aan de ander. Wij willen die oude Bijbelwoorden van de profeet Micha voor ogen houden: recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt.

Micha 6 De gerechtigheid van de HEER

1 Hoor toch wat de HEER zegt!

Sta op, laat de bergen uw rechtsgeding horen,
laat de heuvels getuige zijn.

2 Luister, bergen, naar het pleidooi van de HEER,
hoor toe, onwrikbare fundamenten van de aarde.

8 Er is jou, mens, gezegd wat goed is,
je weet wat de HEER van je wil:
niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten
en nederig de weg te gaan van je God.

We willen:

- niet handelen en reageren naar de waan van de dag, maar ons laten leiden door onze principes en door wat wij geloven dat belangrijk is voor de samenleving;
- ons een eigen en eerlijk oordeel vormen, op basis van feiten, meningen, gebeurtenissen, hoor en wederhoor, zonder aanzien des persoons;
- beloftes nakomen en zorgvuldig zijn;
- ons inzetten om onze inwoners - met name zij die hulpbehoevend zijn - te beschermen, te steunen en te activeren;
- verantwoording afleggen over het door ons gevoerde beleid;
- duidelijk, eerlijk en aanspreekbaar zijn, ook als er fouten zijn gemaakt, pijnlijke beslissingen zijn genomen of compromissen zijn gesloten;
- burgers uitdagen zelf verantwoordelijkheid te nemen.

We gaan de verkiezingen in met een drietal documenten:

1. het verkiezingsprogramma;
2. een flyer "9 redenen om ChristenUnie Hardenberg te stemmen";
3. een aangepast verkiezingsprogramma voor kiezers met een verstandelijke beperking.

ChristenUnie

9 redenen om ChristenUnie Hardenberg te stemmen

- De ChristenUnie hanteert de Bijbel als richtingaanwijzer voor het politieke handelen.
Een christelijk sociaal beleid maakt de samenleving sterk.
- De ChristenUnie gaat uit van het unieke van ieder mens.
Investeren in de kracht en eigen verantwoordelijkheid van inwoners en organisaties.
- De ChristenUnie zegt: De zondag is voor bezinning, rust en ontmoeting.
Hier passen geen koopzondagen bij.
- De ChristenUnie kijkt bij bezuinigingen naar stapeling van maatregelen.
Bezuinigen moet, maar bij elke bezuiniging letten we op de effecten, met name voor de kwetsbaren.
- De ChristenUnie zegt: “ De jeugd heeft de toekomst” .
Daarom investeren we in goed onderwijs, werk en gezond gedrag.
- De ChristenUnie voelt zich rentmeester.
Samen dragen we verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving en voor komende generaties
- De ChristenUnie wil dat mensen zich veilig voelen.
Veiligheid begint bij zorgvuldig omgaan met elkaar: thuis, in de buurt en in het verkeer.
- De ChristenUnie is constructief, stabiel en betrokken.
We zoeken naar verbinding, omdat we de meerwaarde zien van samenwerking.
- De ChristenUnie is realistisch en laat zich niet leiden door de waan van de dag.
Niet de korte termijn, maar perspectief voor de toekomst bepaalt ons handelen.

Vooraf

Voordat we met het schrijven van het verkiezingsprogramma zijn begonnen, hebben we ons afgevraagd welke onderwerpen onze kiezers belangrijk vinden, wat voor gemeente we willen zijn en wat de kerntaken van onze gemeente zijn.

Uit een onderzoek van het landelijk bureau van onze partij bleek dat de volgende tien onderwerpen belangrijk zijn voor onze kiezers:

1. geloofsvrijheid;
2. zorg;
3. sociaal beleid / opkomen voor kwetsbaren;
4. inzet voor sterke samenleving;
5. opkomen voor belangen van het gezin;
6. overheidsfinanciën op orde;
7. arbeidsmarkt;
8. medisch-ethische vraagstukken;
9. economie;
10. duurzaamheid en milieu.

We zien Hardenberg als een gemeente met een duidelijke streekfunctie voor Noord-oost-Overijssel, waar mensen wonen, werken en recreëren. Met twee grote kernen waar het voorzieningenniveau, ten behoeve van de hele gemeente, hoog is en een aantal kleinere kernen waar minimaal een plaats is waar dorpsgenoten elkaar kunnen ontmoeten. Een gemeente waar mensen erkend en gekend worden en oog hebben voor hun naaste.

Nu we in een tijd leven dat er bezuinigd moet worden op de uitgaven van de gemeente Hardenberg is het goed de vraag te stellen wat de kerntaken van de gemeente Hardenberg zijn, de taken die minimaal door de gemeente moeten worden uitgevoerd". Daarnaast zien we dat de landelijke overheid meer taken doorschuift naar lagere overheden.

Kerntaken van de gemeente zijn: zorgen voor veiligheid van de inwoners, beschermen van de zwakke en de mensen die zich zonder hulp niet kunnen redden. Daarnaast draagt de landelijke overheid een aantal wettelijke taken aan de gemeente op.

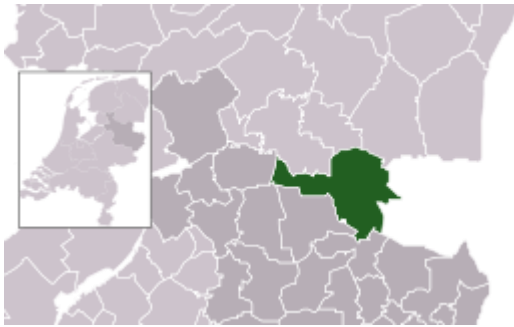
Voorbeelden

Veiligheid: politie, brandweer, verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Beschermen van de zwakke: minimabeleid, Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), vluchtelingenwerk, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), participatie en bijstandsverlening, jeugdzorg, natuurbescherming en onderwijsachterstandenbeleid.

Wettelijke taken: Gemeentelijke basisadministratie, verstrekken van paspoorten, uitvoering van wetten, huisvesting scholen en toezicht op woningbouw.

Bijzondere aandacht vraagt het gezondheidsbeleid. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid. Maar overmatig alcoholgebruik en overgewicht zijn problemen die onvoldoende door de samenleving zelf worden opgepakt. Daarom moet de overheid het voortouw nemen en zich bezighouden met alcoholmatigingsbeleid, voorlichting en programma's tegen overgewicht.

In het vervolg van dit programma worden 12 onderwerpen nader uitgewerkt:

- samenleving en overheid
- openbare orde en veiligheid
- mobiliteit
- financiën en economie
- werk en inkomen
- ruimtelijke ordening en wonen
- onderwijs
- cultuur, sport en recreatie
- welzijn en zorg
- volksgezondheid
- landbouw
- natuur en milieu

1. Samenleving en overheid

Vanuit haar beginselen staat de ChristenUnie voor:

- een sterke samenleving;
- zorg voor elkaar;
- een duurzame economie;
- een dienstbaar en rechtvaardig gemeentebestuur;
- Gods schepping.

De samenleving wordt in de eerste plaats gevormd door burgers zelf, (maatschappelijke) organisaties en bedrijven. Burgers moeten zelf initiatieven nemen en verantwoordelijkheden dragen voor het eigen doen en laten, maar ook voor de samenleving om hen heen en niet te veel leunen op de gemeentelijke overheid. Gezien de lopende en te verwachten bezuinigingsrondes zal de gemeente zich vooral gaan richten op de kerntaken.

We schreven het al: waar voorheen de overheid veel taken uitvoerde, wordt nu steeds meer gekeken naar wat mensen zelf kunnen doen. De ChristenUnie gelooft in de kracht van de samenleving. De overheid stimuleert en ondersteunt mensen om hun eigen kracht, of samen-redzaamheid, in te zetten. Dit vraagt om maatwerk: de een kan sneller zonder ondersteuning dan de ander. En als mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de gemeente een vangnet.

De ChristenUnie staat voor een overheid die betrouwbaar, transparant en herkenbaar is en daarmee het vertrouwen van de burger waard is. Als goed rentmeester gaat de overheid sober en doelmatig met de publieke middelen om. De ChristenUnie staat voor een benaderbare overheid, zowel met communicatiemiddelen, als in persoonlijk contact. Onze gemeente neemt haar burgers serieus. De gemeente heeft een taak om partijen bij elkaar te brengen en te faciliteren.

In 2012 kwam de bestuursdienst Ommen-Hardenberg tot stand. De bestuursdienst moet op termijn efficiencyeffecten en een bezuiniging opleveren. We willen deze dienst tijd en ruimte geven zich verder te ontwikkelen. We gaan er vanuit dat het integratieproces op 1 juli 2014 is afgerond.

Het is denkbaar dat de komende vier jaar de discussie over schaalvergroting en gemeentelijke herindeling opnieuw gevoerd zal worden.

We zijn voorstander om de reeds gerealiseerde ambtelijke fusie en bestuurlijke samenwerking met Ommen om te zetten in een fusie van de twee gemeenten tot een nieuwe krachtige gemeente. Een gemeente met ca. 77.000 inwoners en een omvang van 490 km².

Bij de standpuntbepaling hebben we gekeken naar:

- de kwaliteit van de dienstverlening;
- de kracht van het bestuur;
- de efficiëntie;
- de regionale economie in NO-Overijssel;
- het bezuinigingsmodel.

De ChristenUnie vindt het van belang dat er veelvuldig contact is tussen de gemeente en de verenigingen voor Plaatselijk Belang. De inzet van contactambtenaren, met voldoende mandaat, kan hiertoe bijdragen. Zij vormen de schakel tussen de afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat en de kern of het dorp. De ChristenUnie kiest voor vertegenwoordiging van de kern door een belangenvereniging, die niet politiek gebonden is.

De gemeente ontwikkelt visie en beleid ten aanzien van de gevolgen van de veranderingen in de samenstelling van de bevolking: minder jongeren en meer ouderen.

De ChristenUnie wil zich inzetten om de gevolgen van deze demografische veranderingen in beeld te brengen en oplossingsrichtingen te bieden.

Te denken valt aan de gevolgen voor:

- het onderwijs;
- het voorzieningenniveau;
- bouwen;
- doorstroming in de huizenmarkt;
- gezondheidszorg
- leefbaarheid.

De ChristenUnie vindt ontwikkelingssamenwerking van groot belang en vanuit Bijbels perspectief een opdracht voor ieder mens persoonlijk, voor kerken, maatschappelijke organisaties en de rijksoverheid. Het financieel ondersteunen van projecten in het buitenland is geen taak van de lokale overheid. Wel kan de gemeente activiteiten van burgers en organisaties in eigen gemeente stimuleren door een aanvullende financiële bijdrage te geven.

Speerpunten:

- De Bestuursdienst kan zich verder ontwikkelen
- Fuseren met de gemeente Ommen
- Gemeente richt zich op kerntaken
- Aandacht voor veranderingen in de samenstelling van de bevolking
- Aandacht voor de rol van verenigingen voor Plaatselijk Belang

2. Openbare orde en veiligheid

Net als andere gemeenten heeft Hardenberg te maken gehad met schaalvergroting van brandweer en politie. De brandweer is geregionaliseerd en de nationale politie is een feit.

Veiligheidsthema's worden in toenemende mate vertaald naar individuen, groepen en wijken. Ook huiselijk geweld, gevolgen van digitaal pesten en kleine criminaliteit vragen de aandacht.

Bij het thema veiligheid geldt: aansluiten bij de kracht van de samenleving, stimuleren van samenwerking tussen organisaties, aansluiten bij het wijk- en buurtgericht werken en het probleem centraal stellen. Betrokkenheid van inwoners uit de wijk is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten. Bij de aanpak kunnen verschillende wijken om een verschillende aanpak vragen. De ChristenUnie stimuleert een preventieve aanpak om te voorkomen dat correctieve maatregelen nodig zijn.

De ChristenUnie stelt voor, in samenwerking met de politie, onderzoek te doen naar het veiligheidsgevoel onder haar inwoners. Mede op basis van de gegevens kan worden aangedrongen op vaststelling van een in de gemeenteraad te behandelen integraal veiligheidsplan en de daaruit voortvloeiende prioriteiten voor inzet van politie en andere organisaties.

Partners in preventie en aanpak zijn behalve gemeente en politie onder andere welzijn en maatschappelijk werk, jeugdzorg, sportverenigingen, onderwijs, verslavingszorg en gezondheidszorg.

Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Initiatieven in dit kader, zoals Burgernet, juichen we dan ook van harte toe. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. Zij stimuleert de regierol van de gemeente om veiligheidsproblemen met verschillende maatschappelijke partners op te pakken via de verschillende keurmerken.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk, maar ook aan zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente, om problemen in de wijk concreet op te pakken.

De ChristenUnie blijft zich inzetten voor het behoud van vrijwilligers ten behoeve van de brandweer. De betrokkenheid en inzet van vrijwilligers voor de brandweer is jarenlang groot geweest en moet gecontinueerd worden. We willen tijdig en volledig betrokken worden bij voorgenomen besluiten die voor de regionale brandweer worden genomen met het oog op goede en betaalbare brandweertzorg en het behoud van de vele brandweervrijwilligers.

In het veiligheidsdomein krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om doelmatig op te treden tegen geweld en overlast. Ook is het toezicht in de nieuwe Drank- en Horecawet aan de burgemeester opgedragen. De ChristenUnie vindt dat er voldoende menskracht beschikbaar moet zijn om deze taken verantwoord uit te voeren. De beste resultaten worden bereikt als preventiemaatregelen en handhaving hand in hand gaan.

We zijn voor het verhalen van de kosten van vandalisme op de daders.

We zijn voor publicatie van een “vandalismemeter” waarin de kosten veroorzaakt door vandalisme worden weergegeven en informatie wordt verstrekt over de kosten die op de daders zijn verhaald.

In Hardenberg zijn tot nu toe, in de openbare ruimte, geen camera's geplaatst. Binnen scholen en instellingen blijkt dat het plaatsen van camera's vernielingen en ongewenst gedrag heeft doen afnemen. De ChristenUnie is terughoudend ten aanzien van het aanbrengen van camera's. Aan het besluit tot plaatsing in openbare ruimtes moeten aantoonbare redenen ten grondslag liggen.

Verkeersveiligheid heeft de afgelopen tijd, mede door onze inzet, veel aandacht gehad en dient deze ruime aandacht de komende jaren te behouden. We blijven het belangrijk vinden dat er veilige fietsroutes zijn van huis naar school. We zijn voor 30 km zones in woonwijken en voorstander van onderscheid in inrichting en snelheidsbeperking op wegen in het buitengebied. Op “stroomwegen” kan 80 km per uur worden gereden, op alle andere wegen 60 km per uur.

De ChristenUnie is voor het stringent handhaven van de voorwaarden die in een vergunning voor een feest in de buitenlucht zijn beschreven. In de vergunningen zal sprake zijn van geluidsnormen en tijden waarop muziek ten gehore mag worden gebracht.

Speerpunten:

- Aandacht voor huiselijk geweld, digitaal pesten en kleine criminaliteit.
- Onderzoek naar veiligheidsgevoel inwoners.
- Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid.
- Blijven inzetten voor behoud brandweervrijwilligers.
- Voor het verhalen van de kosten van vandalisme op de daders.
- Aandacht voor verkeersveiligheid.
- Voldoende menskracht om drank- en horecawet uit te voeren.
- Meer 30 km zones in woongebieden.
- Veilige fietsroutes.

3. Mobiliteit

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om echt samen te kunnen leven. Mobiliteit is bewegingsvrijheid, maar stelt ons ook voor vragen op het gebied van leefomgeving en leefbaarheid. Immers, mobiliteit is zowel een groot goed als een probleem (vervuiling en lawaai). Het is zaak hierin een goede balans te vinden. De ChristenUnie laat zich daarbij leiden door vier criteria:

- effectieve bereikbaarheid;
- veiligheid (o.a. verkeersveiligheid);
- milieu (bescherming van de schepping: mensen, dieren, groen);
- leefbaarheid (lawaai, CO₂, hoeveelheid groen, etc.).

De ChristenUnie wil niet dat de groeiende mobiliteit ten koste gaat van onze leefomgeving en de leefbaarheid daarvan. We kiezen daarom voor verduurzaming van de mobiliteit, ontmoedigen van overbodig verkeer, benutting van de bestaande infrastructuur en het met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, openbaar vervoer en fiets.

Omdat onze regio veel kleine kernen heeft, speelt de auto een belangrijke rol.

Om het openbaar vervoer aantrekkelijk te houden, pleiten we er voor de buurtbus, bus en trein zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.

Omdat veel jongeren elders onderwijs volgen, moet het goedkopere scholierenabonnement blijven bestaan.

Het is belangrijk dat de treinverbeteringen van Hardenberg naar Zwolle worden doorgetrokken naar Emmen. Daarnaast moet de voorgenomen verbetering en doortrekking van de lijn Almelo-Mariëberg naar Hardenberg zo snel mogelijk worden gerealiseerd. Op termijn moet Bergentheim opnieuw een halteplaats worden.

Een goede bereikbaarheid per spoor, water en weg is voor de economische ontwikkeling van onze gemeente van levensbelang. Over het openbaar vervoer schreven we hierboven al. Het is goed dat voor goederenvervoer het kanaal is uitgediept en de bruggen zijn vergroot. Tegelijk kan de recreatievaart ook toenemen door aantrekkelijke ligplaatsen te realiseren.

Gelukkig zijn er de afgelopen jaren besluiten genomen om de wegverbinding met Zwolle (N340 via Ommen en de N377 via Dedemsvaart) op te waarderen tot veilige 100 km wegen. Hetzelfde geldt voor de N34 (Witte Paal-Coevorden). Wij willen dat de uitvoering van deze plannen in de hoogste versnelling plaats vindt.

Autoverkeer

De auto is een belangrijk, niet meer weg te denken, vervoermiddel als het over bereikbaarheid gaat. Met name in onze gemeente, die zich kenmerkt als een landelijk gebied met veel kernen en voorzieningen in de grotere plaatsen, zijn mensen voor het bereiken van werk, voorzieningen, familie, vrienden en recreatie vaak op de auto aangewezen. Ook voor het bereiken van ov-knooppunten is vaak in

eerste instantie een auto nodig. Alleen voor de wat kortere afstanden (10 tot 15 kilometer) is de fiets een alternatief. De ChristenUnie wil het gebruik van openbaar vervoer en carpooling bevorderen.

We zijn voorstander van het onderzoeken van de mogelijkheden voor combinaties met het doelgroepen vervoer (regiotaxi's, leerlingenvervoer, WMO vervoer etc.).

Fietsbeleid

De fiets is een belangrijk vervoermiddel voor de korte afstand. Fietsen is goedkoop, gezond en niet milieubelastend. De jeugd onder de zestien jaar is er zonder meer op aangewezen. Voor schoolbezoek is er vaak sprake van grote fietsstromen. Ook voor het woon-werkverkeer over korte afstand wordt veel gebruik gemaakt van de fiets. Nu fietsen met trapondersteuning in snel tempo de markt veroveren, zijn er veel ouderen die de fiets opnieuw ontdekt hebben. De ChristenUnie is voor een gemeentelijk fietsbeleid dat actief wordt uitgevoerd en waarvoor een apart budget is opgenomen in de begroting.

We gaan ons inzetten voor veilige fietsverbindingen, voldoende mogelijkheden tot het stallen van fietsen bij stations, bushaltes en attractiepunten en uitbreiding van het aantal oplaadpunten voor elektrische fietsen.

Voetgangers

Om de veiligheid van voetgangers en spelende kinderen te vergroten zijn we voorstander van 30 km zones in woonwijken

Verkeersveiligheid

Verhoogde aandacht voor verkeersveiligheid moet leiden tot een vermindering van verkeersongevallen. De mogelijkheden die we zien om dit te bereiken zijn: het maken van een verkeersveiligheidsplan, het in beeld brengen en aanpassen van zogenoemde black spots (plekken met veel ongelukken) en goed wegbeheer en -onderhoud. Daarnaast is educatie van belang. Op basisscholen en in het voortgezet onderwijs, om jongeren bewust met verkeersgevaar en veiligheid om te laten gaan, maar ook voor mensen die van een gewone fiets overstappen naar een fiets met trapondersteuning. Met scholen en ouderraden kan contact worden gezocht om knelpunten in beeld te brengen.

Speerpunten:

- Goede en snelle bereikbaarheid van onze gemeente wegen, spoor en water.
- Veilige fietsverbindingen.
- Voldoende mogelijkheden voor het stallen van fietsen.
- 30 km zones in woonwijken en handhaving.
- Verbetering openbaar vervoer.
- Uitbreiding parkeerplaats stationsgebied.
- In beeld brengen en aanpassen "black spots".
- Uitwerken van een verkeersveiligheidsplan.
- Goed beheer en onderhoud wegen.
- Verkeerseducatie.

4. Financiën en economie

Onze gemeente kent veel uitdagingen op het terrein van financiën en economisch beleid. We hebben al een aantal jaren te maken met economische tegenwind. De gevolgen daarvan worden duidelijk zichtbaar in de gemeentelijke begroting. De ChristenUnie vindt het van het grootste belang de financiën op orde te houden en de uitgaven in de pas te laten lopen met de inkomsten.

Financiën

De rijksoverheid voert verregaande bezuinigingen door, waardoor minder geld naar het gemeentefonds gaat en de inkomsten van de gemeente afnemen. Daarnaast draagt het rijk taken over aan de gemeenten. Er zijn op dit moment diverse decentralisatieoperaties gaande. Bij deze overdracht, van met name zorgtaken, wordt een aanzienlijke korting toegepast. De gemeente zal op allerlei terreinen rekening moeten houden met deze verschuiving van taken en de vermindering van inkomsten. Hierbij moet gestreefd worden naar het op peil houden van reserves. Ons uitgangspunt is dat de begrotingen de komende jaren sluitend zijn. Subsidies moeten stelselmatig worden doorgelicht op nut en noodzaak.

De decentralisatieoperaties zorgen ervoor dat de gemeente zich aan het voorbereiden is op nieuwe taken en oude taken moet afstoten. Dit houdt in dat in de bedrijfsvoering een verschuiving plaatst gaat vinden van werkzaamheden.

Naast een groei van de begroting zien we een toename van leningen. De ChristenUnie streeft naar een structureel lager bedrag aan leningen op de balans door versneld af te lossen op schulden.

Onze visie is dat innoveren en investeren van essentieel belang zijn voor de ontwikkeling en groei van Hardenberg. De ChristenUnie wil jaarlijks op de begroting een post opvoeren waaruit investeringen kunnen worden gedaan. Voor de komende raadsperiode gaan we uit van ca. 1 % van de begroting, ongeveer 1,3 miljoen euro per jaar. De ChristenUnie ziet een rol voor de gemeente in het bij elkaar brengen van partijen en het geven van impulsen voor vernieuwingen.

We willen het inzicht in de gemeentelijke jaarrekening vergroten door onze inwoners te informeren over de gemeentelijke financiële huishouding. Deze informatie zal vanaf 2014 gepresenteerd worden in een brochure die huis-aan-huis wordt verspreid en op de website wordt geplaatst. Hierin wordt in begrijpelijke taal beschreven waaraan onze gemeente het geld besteedt, waarin wordt geïnvesteerd en wat de gevolgen hiervan zijn voor de samenleving.

Speerpunten:

- Evenwichtige sluitende begrotingen en een sluitende jaarrekening.
- Beperken van leningen en versneld aflossen.
- Investerings- en innovatie 1% begroting per jaar.
- Inwoners via brochure inzicht geven in begroting en jaarrekening .

Economie

Arbeid kan niet zonder rust. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is primair de zondag de daarvoor aangewezen dag. Een collectieve rustdag komt de samenleving hoe dan ook ten goede. Er is onlangs een wetsvoorstel aangenomen om gemeenten de ruimte te geven om zelf te bepalen hoeveel koopzondagen ze wil. De visie van de ChristenUnie op de koopzondag is gebaseerd op het Bijbelse principe dat ieder mens baat heeft bij een dag per week rust. We zien de zondag als een dag van bezinning, rust en ontmoeting. De ChristenUnie gaat voor een winkelopstelling op de zes werkdagen per week en zet zich ervoor in dat er in onze gemeente geen koopzondagen komen. Tevens vinden wij het belangrijk dat de ondernemer beschermd wordt tegen de 24 uren economie.

De ChristenUnie ziet een rol voor de gemeente in het bij elkaar brengen van partijen en het geven van impulsen voor de start van een innovatie. Zo dienen de mogelijkheden van een BedrijfsInvesteringsZone (BIZ) voor branches of gebieden verder te worden onderzocht en benut door ondernemers.

De ChristenUnie zal zich inzetten voor een goed vestigingsklimaat en feeling houden met plaatselijke en regionale ondernemers, door te participeren in netwerken en bedrijfsbezoeken.

De ChristenUnie is er voorstander van om eerst te kijken naar revitalisering van bestaande bedrijventerreinen voordat de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen ter hand wordt genomen. De ChristenUnie wil dat de gemeente in samenspraak met provincie en buurgemeenten kijkt naar nut en noodzaak van de ontwikkeling van bedrijventerreinen zodat een zorgvuldige regionale planning bij de aanleg van nieuwe terreinen ontstaat.

Winkelvoorzieningen concentreren zich steeds meer in grotere plaatsen in de gemeente, mede door een verandering in het koopgedrag van consumenten en de opkomst van online winkelen. Deze ontwikkeling is niet tegen te houden. Bij investeringen in voorzieningen hanteren we het gelaagdheidsprincipe. Dit houdt in dat voorzieningen met een groot verzorgingsgebied bij voorkeur worden geplaatst op centrale locaties.

We zien Hardenberg als een gemeente met een duidelijke streekfunctie, waar mensen wonen, werken en recreëren. Op elk van deze drie aspecten moeten we ons concentreren. Het beleid van de ChristenUnie ten aanzien van de kleine kernen luidt: dat in elke kern minimaal een centrale voorziening is, waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Deze voorzieningen zullen veelal gerund worden door vrijwilligers.

De veranderende bevolkingssamenstelling heeft niet alleen gevolgen voor ondernemers in de detailhandel, ook overheden, schoolbesturen en eigenaren van vastgoed moeten daarop inspelen in hun beleid. Het is daarom noodzakelijk dat markt en overheid samen optrekken om de effecten hiervan te ondervangen. Daarvoor zijn nieuwe beleidsinstrumenten nodig, waarbij ondersteuning vanuit provincie en rijk onmisbaar is.

Een optimale bereikbaarheid van de gemeente Hardenberg over de weg, het water, het spoor en via de kabel is van economisch belang. Hierbij dient de gemeente continue te zoeken naar nieuwe kansen met lokale en regionale partners.

De ChristenUnie vindt het van groot belang dat de gemeente een coördinerende en stimulerende rol vervult die er toe leidt dat het bedrijfsleven en het (beroeps) onderwijs zich actief inzetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte als middellange termijn.

Recreatie en toerisme zijn uit economische oogpunt van groot belang voor onze gemeente. Hier recreëren mensen waar wij wonen.

We zijn er voorstander van om samen met de recreatieondernemers een plan op te stellen waarin verblijfsrecreatie wordt gestimuleerd. We zullen streven naar eenheid van de toeristen- en forensenbelasting in de drie Vechtdalgemeenten en ons inzetten voor een opwaardering van het recreatiegebied De Oldemeijer door particuliere initiatieven.

Landbouw blijft voor ons een economische factor van betekenis. De sector werkt aan een sterke, duurzame en innovatieve vorm van zijn werkzaamheden en moet dat blijven doen wil hij verantwoord de toekomst tegemoet kunnen gaan.

Wat de ChristenUnie betreft krijgen landbouwbedrijven de mogelijkheden nevenactiviteiten uit te voeren voor zover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied. Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting. Randvoorwaarden zijn zaken als duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap. Bedrijven die hun agrarische bestemming verliezen mogen voor verschillende vormen van bedrijvigheid binnen de bestaande bebouwing worden hergebruikt, als het maar geen aanslag op het platteland betekent.

Een levendige detailhandel draagt bij aan een aantrekkelijke woonomgeving. De detailhandel maakt na jaren van bevolkings- en inkomensgroei pas op de plaats. Daarnaast zijn webwinkels bezig om steeds meer marktaandeel te winnen. Dat betekent, dat het winkelandschap verandert en fysieke winkels verdwijnen. Dit vraagt om antwoorden.

De ChristenUnie wil tijdig inspelen op krimpende detailhandel. Dat gebeurt onder meer met behulp van het actualiseren van de detailhandelsvisie. Langdurige leegstand wordt niet afgewacht. Het winkelgebied moet voor de detailhandel aantrekkelijk worden gehouden, waarbij de rol en de inbreng van de ondernemers wordt gestimuleerd. Bij het verminderen van het aantal winkels moet zo mogelijk de bestemming van een winkel gewijzigd kunnen worden in die van wonen.

We zullen ons terughoudend opstellen met betrekking tot het vestigen van winkelcentra in het buitengebied ('weidewinkels'), om een levensvatbare middenstand

overeind te houden. In het kader van de leefbaarheid in de binnenstad willen we het wonen in de binnenstad stimuleren. Van belang is met kleine kernen creatief na te denken om zoveel mogelijk functies - eventueel gecombineerd - te kunnen behouden.

Speerpunten:

- Geen koopzondagen in de gemeente Hardenberg.
- Elke kern minimaal een plek om elkaar te ontmoeten.
- Bereikbaarheid over weg, water, spoor en via de kabel.
- Landbouwondernemingen krijgen ruimte voor moderne bedrijfsvoering.
- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht.
- De toeristenbelasting en de forensenbelasting moet in de Vechtdalgemeenten op gelijke hoogte worden gebracht.
- Opwaardering van het recreatiegebied De Oldemeijer.

5. Werk en inkomen

De overheid is door God aangesteld 'ten goede' van de mens. Van overheid en samenleving worden extra zorg en aandacht gevraagd voor de kwetsbare burgers. Overheid, ondernemingen, maatschappelijke organisaties en anderen hebben de opdracht om zich er samen voor in te zetten dat iedereen zijn talenten zo goed mogelijk kan ontwikkelen en gebruiken en in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien.

Bij bezuinigingen kiest de ChristenUnie er in eerste instantie voor om samen met de maatschappelijke partners te onderzoeken of de bezuiniging ook kan worden bereikt door een andere verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen de gemeente en de maatschappelijke partners en niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van sociale vangnetten. Bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening bepaalde taken in de voorbereiding of de nazorg laten uitvoeren door vrijwilligers van maatschappelijke partners, zodat de professionals, werkzaam binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening, zich alleen bezig houden met "moeilijke gevallen";

De inzet voor werkgelegenheid in onze regio is noodzakelijk om zoveel mogelijk onze burgers dicht bij huis aan het werk te houden.

De ChristenUnie stelt de volgende beleidsuitgangspunten voor:

- Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente worden de capaciteiten, beperkingen en ontwikkelingskansen objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Ze worden uitgedaagd om de verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten, zonder met veel bureaucratie opgezaagd te worden. Daarbij moet bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op mogelijke plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt. Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om leer- en werkervaringsplaatsen of plaatsen voor maatschappelijke activering beschikbaar te stellen. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie. Trajecten voor re-integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing. Tijdelijke oplossingen en minder passend werk zijn alleen acceptabel als ze bijdragen aan blijvende integratie van werkzoekenden in het arbeidsproces. Voor hen die geen regulier werk kunnen vinden of daartoe niet in staat zijn, wordt de mogelijkheid van beschermt werk of vormen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering onderzocht.

Meedoen

Er zijn veel mensen die iets voor de samenleving willen betekenen en iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving. Daarnaast is er behoefte aan mensen die zich willen inzetten voor de maatschappij. De ChristenUnie ziet meedoen als een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Mensen die nog niet meedoen zullen worden uitgedaagd om mee te doen. Als de uitdaging niet wordt opgepakt, komt een verplichting tot meedoen aan de orde komen. Het beleid moet erop worden gericht om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen zich in te kunnen zetten voor de samenleving. Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht. Het is nodig nieuwe vormen van omzien naar elkaar te stimuleren die passen in deze tijd. Wij denken aan voorbeelden als Present en Noaberschap Baalder.

Eén plan, één coach en één budget.

Probleemsituaties met betrekking tot werk, opvoeding, geld of gedrag worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en adequaat aangepakt. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen of bekend zijn. Uitgangspunt daarbij is: 'Eén plan, één coach en één budget'. De ChristenUnie is voorstander van het inzetten van zogenaamde 'eigen kracht conferenties', waarin samen met de betrokkenen in hun omgeving gekeken wordt naar mogelijke oplossingen.

De ChristenUnie vindt dat er geen lange wachttijden mogen ontstaan voor de schuldhulpverlening. We gaan ons inzetten voor een lessencyclus in het voortgezet onderwijs over het ontstaan en de gevolgen van schulden en zijn voorstander van subsidie voor scholing van schuldhulpmaatjes in samenwerking met diaconieën en andere maatschappelijke organisaties.

Speerpunten:

- Werkgelegenheid.
- Meedoen stimuleren en belonen.
- Bij problemen: Eén plan, één coach en één budget.
- Bedrijven en organisaties stimuleren mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
- Geen lange wachttijden voor de (schuld)hulpverlening.
- Inschakelen van de 'eigen kracht' van betrokkenen en hun directe omgeving.

6. Ruimtelijke ordening en wonen

Wonen, industrie, landbouw en natuur strijden om een plekje op de Nederlandse kaart want ruimte is een schaars goed. Keuzes die we nu maken hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. Het kernthema van de ChristenUnie is aandacht voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Dat betekent dat de aandacht is verschoven van kwantiteit naar kwaliteit. Dit wordt ingegeven door de overtuiging dat het begrip “kwaliteit van de leefomgeving” past bij het rentmeesterschap over de schepping. Een grondbeginsel van de ChristenUnie.

Kwaliteit van onze leefomgeving verdient alle aandacht, waarbij we aantekenen dat de kwaliteit van de eigen omgeving door ieder individu anders wordt beleefd. Zo vindt de een het van belang dat er voldoende mogelijkheden zijn voor kinderen om te spelen, terwijl een ander vindt dat aan situaties van geluidsoverlast rond scholen iets gedaan moet worden. Bij het beoordelen van bestemmingsplannen zal de ChristenUnie, zo mogelijk met de betrokkenen, nagaan wat de effecten zijn op de ervaren kwaliteit van de omgeving.

Het herformuleren van een woonvisie is een speerpunt voor de ChristenUnie, waarbij we uitgaan van betaalbaar wonen, duurzaam bouwen voor de juiste doelgroepen en inspelen op de veranderende samenstelling van onze bevolking.

De ChristenUnie staat achter de woonvisie die in de toekomstvisie staat beschreven. Deze toekomstvisie is 23 april 2013 in de raad aan de orde geweest. Bij planning rond de bouw van woningen wordt vooral gekeken naar de positie van jongeren en ouderen. De ChristenUnie vindt dat bij de bouw van nieuwe huizen ook nadrukkelijk gekeken moet worden naar inbreiding. Vanuit ons principe van gelaagdheid zal de meeste woningbouw plaatsvinden in de grote kernen.

We vinden voorzieningen in de kernen belangrijk, waarbij betrokkenheid van inwoners en particulier initiatief uitgangspunten zijn. De verantwoordelijkheid voor voorzieningen verschuift van de gemeente naar instellingen, verenigingen en clubs. In de kleine kernen moet minimaal een voorziening zijn waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Centrale voorzieningen met een uitstraling voor de regio worden in eerste instantie gerealiseerd in de kernen Hardenberg en Dedemsvaart.

Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waarvoor burgers warm kunnen lopen want het gaat tenslotte over de kwaliteit van hun eigen leefomgeving. De structuurvisie en de omgevingsvisie zijn onderwerpen waarbij de participatie van burgers en andere belanghebbenden belangrijk is.

Om betrokkenheid te creëren ondersteunt de ChristenUnie de rol van de gemeente om het debat te zoeken met de lokale samenleving: burgers, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en scholen.

De gemeente Hardenberg heeft in 2004 gekozen voor een actieve grondpolitiek. Vanuit een visie op de toekomst werden ac-

tief gronden aangekocht die later met winst konden worden doorverkocht aan aannemers en particulieren. Dit beleid heeft de gemeente een aantal jaren inkomsten verschaft die de gemeente deed groeien en bloeien. Sinds een aantal jaren is het in bezit hebben van veel grond een last geworden. Gronden moesten worden afge- waardeerd en er moesten financiële voorzieningen worden getroffen. De ChristenUnie is er voorstaander van om bij het kopen van grond eerst een diepgaande risico-inventarisatie samen te stellen, voordat de gemeenteraad wordt gevraagd met de aankoop in te stemmen.

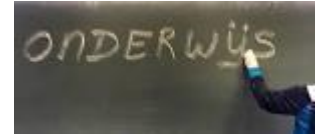
Speerpunten:

- Kwaliteit van de leefomgeving.
- Uitwerking toekomstvisie
- Kwaliteit groene en blauwe buitengebied.
- Inbreiding.
- Herstructurering en clustering van bedrijventerreinen rond Hardenberg en Demersvaart.
- Duurzaam en energieneutraal bouwen.
- Toekomstbestendig waterbeheer.

7. Onderwijs en jeugd

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor hun kinderen. Als het gaat om onderwijs heeft de gemeente slechts een beperkte faciliterende rol. Keuzevrijheid voor ouders is en blijft voor ons belangrijk. We vinden het essentieel dat ouders kunnen kiezen voor een school met een identiteit die in het verlengde ligt van waar ze zelf principieel voor staan.

De komst van passend onderwijs – het opvangen van leerlingen met een handicap of achterstanden in het reguliere onderwijs - stelt scholen voor PO en VO voor een aanpassing van de inrichting van het onderwijs en de zorg. Scholen zullen meer moeten gaan samenwerken om alle leerlingen onderwijs dicht bij huis aan te bieden. De gemeente speelt daarin een faciliterende en soms coördinerende rol.

Binnen de samenwerkingsverbanden dient een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren gerealiseerd te worden. Dat betekent een duidelijke visie op het gemeentelijk zorgnetwerk en de positie en rol van de scholen daarin. Uitgangspunt voor de ChristenUnie is: voor elke leerling een school en opvoedhulp dicht bij huis

Het is wenselijk het jeugdbeleid en de jeugdzorg, waarvoor de gemeente vanaf 2015 direct verantwoordelijk is, te koppelen aan passend onderwijs en het zorgbeleid in de scholen. Gelden dienen efficiënt te worden ingezet, maar ook de menselijke kant is een belangrijk factor. Daarom moet voor jongeren, hun ouders en de scholen goede hulp beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld via maatschappelijk werk.

In het integraal huisvestingsplan (IHP) is de krimp van het aantal leerlingen in het PO en later in het VO helder verwoord. Om scholen levensvatbaar te houden en de kwaliteit van onderwijs te garanderen zullen schoolbesturen en gemeente de handen ineen moeten slaan, ze moeten kijken naar het aantal schoolgebouwen en de bezetting ervan.

De onderwijsraad adviseerde de regering scholen met minder dan honderd leerlingen op te heffen. Dit advies is gebaseerd op de aanname dat de kwaliteit van het onderwijs in kleine scholen tekortschiet. Een advies met verstrekende consequenties voor veel scholen. Het is belangrijk dat er lokaal ruimte blijft voor verscheidenheid. De ChristenUnie gaat landelijk, provinciaal en in Hardenberg niet akkoord met deze opstelling, die teveel vanuit de dichtbevolkte Randstad is gedacht en zorgt voor kaalslag onder de basisscholen op het platteland. We zullen in overleg met de schoolbesturen een zorgvuldig plan moeten maken om maatwerk te leveren en de basisscholen ook op het platteland goed bereikbaar te houden.

Onder doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting wordt verstaan dat de schoolbesturen het onderhoud van de scholen die onder hun beheer staan overnemen van de gemeentelijke overheid. Wetgeving maakt doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsgelden mogelijk. Vanuit het uitgangspunt dat de gemeente zich gaat beperken tot de kerntaken, valt met de ChristenUnie te praten over de doordecentralisatie, mits de besturen hiertoe zijn toegerust, er goede toekomstbestendige afspraken zijn gemaakt.

Er is een tendens om het leerlingenvervoer nog verder in te perken, en dan met name de vergoeding van het leerlingenvervoer van ouders die hun kinderen naar een identiteitsgebonden school voor basisonderwijs of speciaal onderwijs sturen. De ChristenUnie zal zich inzetten voor het behoud van een rechtvaardige regeling leerlingenvervoer waarbij eventueel een beroep wordt gedaan op de inzet van vrijwilligers.

De ChristenUnie zet zich in voor goede voorschoolse educatie. Voor de ontwikkeling van jonge mensen en om leer- en taalachterstanden te voorkomen, is het van groot belang dat problemen zo vroeg mogelijk worden onderkend en achterstanden worden weggewerkt. We blijven ons ook inzetten voor de ontwikkeling van laaggeletterden.

De aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt dient te worden verbeterd. Een goede verbinding tussen leren en werken is essentieel, onder het motto: 'opleiden doen we samen'. De behoefte aan vakmensen, zeker bij de uitstroom van relatief veel gepensioneerden, neemt toe. Nog meer dan voorheen zal het plaatselijk bedrijfsleven, in samenwerking met RTC, ROC's en gemeente, vorm en inhoud moeten geven aan fulltime- en parttime beroepsopleidingen. De gemeente moet faciliterend en stimulerend optreden om de verbinding tussen het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven uit te bouwen.

We zijn voor educatie in het kader van levenslang leren. Het onderwijs moet zo nabij mogelijk worden aangeboden, door bij voorkeur lokale onderwijsinstellingen.

Speerpunten:

- Behoud vrijheid van schoolkeuze.
- Jeugdbeleid en jeugdzorg koppelen aan passend onderwijs.
- Maatwerk om de basisscholen ook op het platteland goed bereikbaar te houden.
- Doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting is bespreekbaar.
- Leerlingenvervoer ook naar identiteitsgebonden scholen.
- Educatie in het kader van levenslang leren.
- Gemeente heeft faciliterende en coördinerende rol bij passend onderwijs.
- Bij uitvoering IHP rekening houden met krimp, kwaliteit en betaalbaarheid.
- Goede overgangen tussen voorschools-PO-VO-MBO (/HBO/WO) .

8. Cultuur, sport en recreatie

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. Ze bieden mogelijkheden om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden en hebben positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ieder mens heeft gaven en talenten om zich te ontwikkelen en de opdracht zijn lichaam in conditie te houden. In dat licht wil de ChristenUnie ook sport en cultuur beschouwen.

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie omvat primair stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven vanuit onze gemeente. Verder moet de toegankelijkheid zeker worden gesteld en verbreed en er moet gezorgd worden voor voldoende voorzieningen en accommodaties.

De focus van onze gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen. Voor het kunnen openhouden van de zwembaden in de gemeente zal veel inzet van de samenleving (vrijwilligers) worden gevraagd.

De gemeente kan de fysieke gezondheid en maatschappelijke betrokkenheid van haar inwoners bevorderen door mensen te stimuleren meer te bewegen, sportief dan wel recreatief, creatieve uitingen aan te moedigen en dit te faciliteren.

Voor de ChristenUnie is sportstimulering en het specifiek betrekken van minima en inactieven van groot belang.

Het programma 'Vitaal Vechtdal' kan een rol spelen in de fysieke gezondheid en het welzijn van de Hardenbergers. De gemeente neemt initiatieven om de partijen die hiervoor nodig zijn bij elkaar te brengen.

Recreatie is een economische impuls voor Hardenberg. De gemeente bevordert samenwerking in de sector om te komen tot een samenhangend aanbod gedurende het hele verbrede seizoen met bijpassende activiteiten. Er is visie nodig om onze gemeente ook de komende jaren aantrekkelijk te houden

Daar waar mogelijk worden gebouwen multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden te versterken.

Als een sportclub, culturele instelling of recreatieve vereniging voor het eerst accommodatie wil bouwen of infrastructuur wil aanleggen kan de gemeente financiële garantstelling en een aanmoedigingssubsidie geven. Voor de exploitatie en het gebruik van de accommodatie en infrastructuur is de instelling of vereniging zelf verantwoordelijk, waarbij zoveel mogelijk werk wordt verzet door vrijwilligers.

De verenigingen moeten sluitende exploitatieplannen opzetten voor hun accommodaties en voorzieningen die specifiek zijn voor de cultuur of sportbeoefening, met daarin opgenomen de inzet van eigen vrijwilligers. Mede hierdoor krijgt de gemeente inzicht in de kosten per gebruiker. De gemeente kan zo bezien op welke terreinen aanvullende subsidie wenselijk en mogelijk is.

Bibliotheekwerk wordt zodanig vorm gegeven dat iedere inwoner soepel toegang heeft tot het aanbod. Met name leesbevordering en het voorkomen van taalachterstanden bij kinderen verdient blijvende aandacht.

In het doelgroepenbeleid van de gemeente dient ruim aandacht te worden geschonken aan voorlichting aan minima zodat bestaande regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken.

Campagnes gericht op het respectvol sporten en sport beleven verdienen ondersteuning.

Alcohol, roken en sport gaan niet samen.

De ChristenUnie zet zich in voor het voortzetten van de campagne “fris over drank” waarbij ook aandacht is voor het alcoholgebruik in sportkantines.

Het uitgangspunt bij nieuwe initiatieven is, dat alle vormen van recreatie in overeenstemming zijn met duurzaam beheer.

We zien potentie in de recreatieve ontwikkeling van het recreatiegebied De Oldemeijer via particulier initiatief, mits dit duurzaam gebeurt, draagkracht vindt in de omgeving en het terrein openbaar toegankelijk blijft.

Speerpunten:

- Focus op breedtesport en amateurverenigingen.
- Doorontwikkelen 'Vitaal Vechtdal'.
- Gebouwen multifunctioneel benutten.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen.
- Voortzetten campagne 'Fris over drank'.
- Stimulering leesbevordering.
- Ontwikkeling De Oldemeijer.
- Voorlichtingen diverse regelingen minima –sport en cultuurdeelname.
- Gebruikers accommodaties zelf verantwoordelijk voor sluitende exploitaties.

9. Welzijn en zorg

Door nieuwe wetgeving hebben burgers niet meer automatisch recht hebben op voorzieningen, maar wordt eerst gekeken naar wat men zelf kan, al dan niet met behulp van het eigen netwerk. Maar ook voor de gemeente verandert er veel. Zaken die voorheen via de AWBZ, de zorgverzekering of de provincie (jeugdzorg) werden geregeld, gaan tot het takenpakket van de gemeente behoren. In veel gevallen met een fikse korting op het beschikbare budget vanuit het rijk.

Wij ondersteunen de gedachte dat niet alles door de overheid geregeld moet worden. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor zichzelf, voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving en informele buurtnetwerken zijn het cement van de samenleving. Juist in deze tijd liggen er voor burgers en kerken enorme kansen om zichtbaar te zijn in de samenleving. Het is belangrijk om de drie grote decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen problemen op meerdere gebieden. Daarom moet er meer gekeken worden vanuit de leefwereld van de mensen in plaats van vanuit het systeem.

De ChristenUnie gaat uit van de eigen kracht van burgers. De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan worden opgelost. Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild en vangnet voor de zwakkeren moeten tonen. Kwetsbare mensen mogen niet tussen wal en schip vallen. Daarnaast is inzet op preventie van groot belang. Voorkomen is beter dan genezen. Voorbeelden hiervan zijn preventie van vereenzaming of verslaving en vroegtijdig oppakken van problemen bij jongeren. Dit voorkomt niet alleen hoge vervolgcosten maar zeker ook problemen voor alle betrokkenen. Een voorbeeld hiervan is het project 'Krimse kracht'. Dit project verdient steun, stimulans en navolging.

De ChristenUnie is van mening dat bij nieuwe aanbestedingen voor de Wmo- en jeugdzorg ook nadrukkelijk moet worden gelet op sociaaleconomische effecten en de kwaliteit van de zorg in plaats van alleen op de voordeligste kostprijs. Om de keuzevrijheid van cliënten te garanderen moeten met meerdere partijen prijs- en prestatieafspraken worden gemaakt.

Participatiewet

Naar verwachting zal op 1-1-2015 de Participatiewet worden ingevoerd. De wet vangt de Wet werk en bijstand. Gelijktijdig wordt de WSW (sociale werkvoorziening) afgeschaft en wordt de instroom in de Wajong beperkt.

De ChristenUnie gaat bij de invoering van de wet ervan uit dat deze budgettair neutraal wordt ingevoerd. Dit houdt in dat de uitgaven de inkomsten niet kunnen overschrijden. Mensen die voorheen aangewezen waren op de sociale werkvoorziening (Larcom) zullen, indien mogelijk, een baan krijgen in het reguliere bedrijfsleven. Omdat de financiële middelen beperkt zijn zal de gemeente zich wellicht beperken tot bemiddelbare groepen. De ChristenUnie blijft aandacht vragen voor hen die niet bemiddelbaar zijn en aangewezen zijn op beschermt werk of dagbesteding. Werkgevers en organisaties moeten gestimuleerd worden om arbeidsgehandicapten in dienst te

nemen. Het aantal bemiddelaars dat een bedrijf benadert moet worden teruggebracht tot één per bedrijf. Het verkrijgen van een uitkering kan niet meer vanzelfsprekend zijn. De visie van de ChristenUnie is dat de gemeente een tegenprestatie kan vragen.

Wmo

Door de transitie van de AWBZ krijgt onze gemeente de verantwoordelijkheid voor een grote groep kwetsbare burgers. De verantwoordelijkheden worden vastgelegd in de Wmo, een wet die uitgaat van het compensatiebeginsel. Dit houdt in dat belemmeringen om mee te kunnen doen in de samenleving worden weggenomen. De zorg en ondersteuning die nodig zijn om deze belemmeringen op te heffen moeten zo veel mogelijk in de directe omgeving van de burger plaatsvinden. Daarbij wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de eigen kracht en het sociale netwerk van de betrokken persoon. De ChristenUnie is voorstander van tafelgesprekken om met de hulpvrager, de familie, de buurt en de hulpverlener na te gaan wat de mogelijkheden zijn. De transitie gaat gepaard met een korting van ongeveer 25% van het oorspronkelijke budget. Dit vraagt creativiteit van alle betrokken partijen.

De AWBZ wordt versoberd en teruggebracht tot zijn oorspronkelijk doel: een landelijke voorziening voor de zwaardere verblijfscliënten in de ouderenzorg en de gehandicaptenzorg

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag van alle kanten wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht. Eén loket voor werk en inkomen, welzijn, zorg en opvoedondersteuning is daarbij het ideaal. Bij meerdere problemen in één gezin geldt het uitgangspunt: één gezin, één plan, één regisseur. Waar nodig wordt een Eigen Krachtbijeenkomst ingezet om een hulpvrager te ondersteunen bij het hervinden van zijn eigen kracht en het versterken van het netwerk.

Toezicht houden op de afgesproken oplossingen met de hulpvrager of een gezin is cruciaal om ervoor te zorgen dat de ondersteuning blijft aansluiten. Het is ook van belang om te voorkomen dat onnodige hulp wordt gegeven of dat gaten in de ondersteuning te lang blijven bestaan, waardoor de problematiek wellicht verergert.

De ChristenUnie wil de kracht van de samenleving optimaal benutten. We zetten in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele wijknetwerken. Professionals ondersteunen hulpvragers en de vrijwillige begeleiders. Ze worden ingeschakeld om de hulp te doen slagen en niet om de regie over te nemen. Deze wijze van werken vraagt van de hulpverleners een andere manier van denken en doen.

De ChristenUnie wil dat burgers die ondersteuning krijgen vanuit de Wmo de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een Persoonsgebonden budget, zodat ze zelf de nodige zorg kunnen inkopen.

Om de ondersteuning betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een eigen bijdrage worden gevraagd.

De nieuwe jeugdwet

In de komende raadsperiode worden alle taken op het gebied van jeugdzorg van zowel het rijk als de provincie overgeheveld naar onze gemeente. De voorbereiding daarop is nu al in volle gang. Daarbij zal het stelsel van de jeugdzorg veranderen, alleen al doordat de decentralisatie van deze taken gepaard gaat met een forse bezuiniging op het oorspronkelijk budget.

Niet alle taken die de gemeente krijgt kunnen lokaal worden georganiseerd. Dit betekent dat gemeenten op regionaal en soms op landelijk niveau afspraken met elkaar moeten maken. Onze insteek is: 'lokaal wat kan en bovenlokaal wat moet'.

Om een samenhangende en integrale visie te ontwikkelen op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk, wordt de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld aan de andere taken die vanuit het Rijk naar de gemeente worden overgeheveld. Dat zijn de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dit biedt meteen de kans om de jeugdzorg op een soepele manier over te laten gaan in volwassenenzorg. Daarnaast wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met consultatiebureaus, met kinderopvang en met scholen. Zij vormen met de ouders het beste signaleringssysteem voor opvoeden en opgroei problemen.

De ChristenUnie zet zich ervoor in om de jeugdzorg van 0 tot 18 goed op orde te hebben. Daarin ligt een grote taak voor het Centrum Jeugd en Gezin. Jeugd- en gezinszorg moeten zichtbaar en laagdrempelig zijn, de zorg moet vroegtijdig en op maat worden verleend, zo mogelijk door één coach per gezin. Goed, snel en preventief handelen voorkomt veel zware en dure vervolgtrajecten en komt ten goede aan jeugd en ouders.

De ChristenUnie is voorstander van spreekuren door leerplichtambtenaren op scholen voor voortgezet onderwijs en mbo-scholen. Op deze manier wordt preventief gewerkt aan het beperken van het schoolverzuim.

Versterken eerstelijns zorg

In het belang van het kind en om te voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen naar de tweedelijns zorg, worden tijdige signalering en het gebruik van laagdrempelige hulpverlening gestimuleerd. Daarvoor is nodig dat deze vormen van zorg dichtbij worden georganiseerd (wijk, school, consultatiebureaus).

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet de toegangspoort worden tot de jeugdzorg. Dat betekent dat naast de reeds bestaande taken zoals het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen en het geven van advies en voorlichting, het centrum de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten zoveel mogelijk de eerst nodige zorg bieden en als het nodig is op tijd de juiste tweedelijnszorg er bijhalen.

Verbinding met onderwijszorg

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorgt voor het weghalen van schotten tussen de verschillende vormen van zorg of zorgaanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijszorg en jeugdzorg. Voor het kind, de jongere is het belangrijk dat er samenhang en een soepele overgang wordt gecreëerd tussen beide vormen van zorg.

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders kunnen kiezen voor die zorg die past bij hun eigen identiteit. Binnen de grenzen van het aanbestedingsbeleid moet de gemeente zich inspannen dit mogelijk te maken.

De ChristenUnie streeft samenhang na tussen de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. Hiermee wordt vorm en inhoud gegeven aan ons uitgangspunt dat per hulpvraag één hulpverlener de regie voert.

Zorg voor asielzoekers

We staan een hartelijke benadering voor van mensen die ons land met gegronde redenen als vluchteling binnenkomen. We pleiten voor steun aan organisaties die vluchtelingen in Hardenberg opvangen, zowel praktisch als financieel.

Speerpunten:

- Eigen kracht van burgers.
- Kwetsbare mensen mogen niet tussen wal en schip vallen.
- Invoering participatiewet budgettair neutraal.
- Rondetafelgesprekken over hulpvraag.
- Ondersteuning mantelzorgers.
- Binnen financiële randvoorwaarden vrije keuze inkoop zorg.
- Hartelijke benadering vluchtelingen.
- Gemeente is schild voor de zwakkeren.
- Inzetten op preventie
- Eén loket welzijn, zorg, werk en inkomen en opvoedondersteuning
- Tijdige signalering en gebruik van laagdrempelige hulpverlening
- Centrum voor Jeugd en Gezin is de toegangspoort tot de jeugdzorg.

Wat is een Eigen Kracht-conferentie

In een Eigen Kracht-conferentie worden alle belangrijke personen rond iemand samengebracht om een plan uit te werken. Het gaat om familie, vrienden, burens, ... In zo'n plan staat wat de familie zelf zal doen – de 'eigen krachten' die ze wil inzetten – en waarvoor ze een beroep wil doen op professionele hulp.

De conferentie verloopt in vijf fases:

1. **de voorbereiding**
2. de dag van de conferentie: **informatieronde**.
3. de dag van de conferentie: **besloten gedeelte**.
4. de dag van de conferentie: **voorstelling en acceptatie van het plan**
5. **na de conferentie**

Ervaring toont aan dat Eigen Kracht-conferenties vaak tot **verrassende en creatieve oplossingen** leiden voor probleemsituaties. Door deze werkwijze worden verborgen krachten binnen de context geactiveerd. Mensen behouden maximaal zelf de regie over hun eigen leven.

10. Volksgezondheid

De gezondheidstoestand van onze inwoners wordt bepaald door tal van factoren. Daartoe behoren de leefwijze, de eetgewoonten van mensen, de kwaliteit van de gezondheidszorg, maar ook de kwaliteit van de fysieke en sociale omgeving. Onze gemeente kan met een proactieve opstelling veel doen aan de bevordering van gezond gedrag en de gezondheid.

Met inachtneming van de verantwoordelijkheid van elke burger voor zijn gezondheid waarborgt de overheid op landelijk niveau een kwalitatief goede en voor ieder toegankelijke gezondheidszorg.

De ChristenUnie ziet verslaving aan alcohol, roken, drugs en gokken als bedreigingen van de volksgezondheid en wil die tegen gaan door preventieve maatregelen en actieve bestrijding. Het in de afgelopen raadsperiode in gang gezette alcoholmatigingsbeleid moet worden voortgezet. Aandacht vragen we ook voor het blootstellen van jongeren aan te veel decibels geluid, met permanente gehoorschade tot gevolg. Via het stimuleren van gezond eten, sport en bewegen willen we met partners helpen voorkomen dat teveel jongeren te dik worden en daar later problemen mee krijgen. De ChristenUnie is en blijft tegen het gedogen van coffeeshops.

Volksgezondheid is een belangrijk onderwerp dat veel raakvlakken heeft met andere onderwerpen, zoals openbare orde en veiligheid, economie en zorg.

Ook prostitutiebeleid, openbare gezondheidszorg en 'bemoeizorg' vallen onder het onderwerp Volksgezondheid. De gemeente Hardenberg heeft op basis van de Wet publieke gezondheid de taak te zorgen voor een stabiele en goed samenwerkende openbare gezondheidszorg, inclusief de jeugd- en ouderengezondheidszorg. Deze zorg moet goed aansluiten op de gezondheidszorg die artsen bieden en de geneeskundige hulpverlening bij rampen. Ook heeft de gemeente als taak de centrale aansturing van infectieziektebestrijding op lokaal niveau.

Daarom moet de gemeente zorgen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst met deskundigen op de terreinen van sociale geneeskunde, epidemiologie, sociale verpleegkunde, gezondheidsbevordering en gedragswetenschappen. Dit doet onze gemeente door actief deel te nemen aan de regionale GGD.

De gemeenteraad stelt elke vier jaar een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast.

Bemoeizorg is een relatief nieuwe naam voor een vorm van sociaalpsychiatrische hulpverlening. Deze vorm van hulpverlening richt zich voornamelijk op de zogenaamde zorgwekkende zorgmijders. Dat zijn mensen die in behoeftige of anderszins verkommerde omstandigheden leven maar de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken. Bemoeizorg is een onderdeel van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Tussen instellingen voor gezondheidszorg dient nauw samengewerkt te worden

Omdat het van groot belang is dat Hardenberg een ziekenhuisvoorziening heeft, spant de ChristenUnie zich daar waar mogelijk in voor het behoud van het ziekenhuis en de regionale functie die het ziekenhuis vervult.

Programma's als 'Vitaal Vechtdal' waarin verschillende partijen rondom het ziekenhuis samenwerken om preventief gezondheidsbeleid te bevorderen in onze regio, verdienen onze ondersteuning en medewerking. De ontwikkelingen van het ketennetwerk dementie waarin onder andere de Saxenburgh Groep, Dimence en Carinova participeren, verdient bijzonder aandacht.

Wij spreken eigenaren, ouders en gebruikers van drankketen allereerst aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Sociale veiligheid en brandveiligheid moeten gegarandeerd zijn. Ze moeten kleinschalig zijn, er mag niet aan verdiend worden, er mag geen overlast worden veroorzaakt en een ieder moet zich houden aan wettelijke kaders. Bij overtreding van de regels dient een sluitingsbevel te worden opgelegd. We blijven sturen op het formuleren van een drankketenbeleid waardoor toezicht en handhaving beter mogelijk wordt en uitwassen worden voorkomen.

We stimuleren uitstapprogramma's voor prostituees en de aanpak van mensenhandel.

De komst van een gokhal in de gemeente Hardenberg kan bijdragen aan verhoging van het aantal gokverslaafden. Daarom zal de ChristenUnie zich verzetten tegen de komst van zo'n hal.

Speerpunten:

- Preventieve maatregelen en actieve bestrijding gebruik alcohol, roken, drugs en gokken.
- Behoud ziekenhuis.
- Tegen het gedogen van coffeeshops en de mogelijke komst van een gokhal.
- Proactief bevorderen van de gezondheid.
- Stimuleren project 'Vitaal Vechtdal'.

11. Landbouw en Veeteelt

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. Het gaat hierbij om een sector die naar zijn aard een nauwe relatie met de schepping heeft. Een spannende relatie en soms ook een spanningsvolle relatie. De ChristenUnie draagt innovatieve vormen van landbouw een warm hart toe en biedt ruimte aan boeren.

In het algemeen wil de ChristenUnie ruimte blijven bieden aan landbouw- en veeteeltbedrijven om hun inkomenspositie te verbeteren door het ontwikkelen van nevenactiviteiten, voor zover dit passend is op de betreffende locatie. Willen bedrijven rendabel kunnen blijven produceren, dan zullen ze het moeten zoeken in schaalvergroting of specialisatie, dan wel hun bedrijf moeten combineren met een aantal neventakken als landschapsonderhoud, toerisme en biovergisting. De landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied. Tegelijkertijd is deze bedrijfstak in ontwikkeling door schaalvergroting, verbreding (nevenactiviteiten) en verdieping (biologische landbouw). Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er steeds duidelijkheid is over het toekomstperspectief van zowel landbouw als landschap, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar zijn afgewogen. Het landschap in het buitengebied is voor onze regio buitengewoon belangrijk als uitloopgebied voor onze burgers en als aantrekkende factor voor de recreatie. Dat dient mede daarom in goede conditie te blijven. We zullen ons daarom samen met de agrariërs moeten inspannen voor het onderhoud van kwetsbare gebieden en van hen blijven vragen hun bedrijfsactiviteiten kwalitatief goed in te passen in hun leefomgeving.

Als voor specialisatie of neventaken wordt gekozen zal hiervoor in de bestemmingsplannen naar mogelijkheden moeten worden gezocht. Bewaren, bewerken en verhandelen van producten op het eigen bedrijf zal een plaats moeten hebben in de bestemmingsplannen.

Bij de beoordeling van aanvragen voor grootschalige veehouderijen letten we op aspecten van dierenwelzijn, volksgezondheid en landschappelijke inpassing.

De landschap- en landbouwontwikkeling dient vergezeld te gaan van een ontwikkelingsprogramma.

Speerpunten:

- Ruimte voor boeren.
- Landbouwer is ook landschapsbeheerder.
- Dierenwelzijn, gezondheidsrisico's en landschappelijke inpassingen zijn beoordelingsaspecten voor aanvragen grootschalige veeteeltbedrijven.

12. Natuur en milieu

Wij hebben de schepping ontvangen om deze op een juiste wijze te bebouwen en te bewaren. Wij zien het als een logisch gevolg van het navolgen van Christus dat wij niet slechts 'op de winkel passen', maar activiteiten ontplooiën gericht op milieu, natuurbeheer en klimaat.

De ChristenUnie staat achter de doelen zoals die zijn verwoord in de Lokale Klimaat Agenda (LKA) 2011-2014:

- een reductie van de uitstoot van broeikasgassen van 30% in 2020 en 95% in 2050 (ten opzichte van 1990). Hierbij gaat het om zowel CO₂ als de overige broeikasgassen zoals methaan en lachgas;
- een energiebesparingspercentage van 2% per jaar;
- een aandeel van hernieuwbare energiebronnen (duurzame energie) van 20% in 2020.

30% CO₂-reductie is op zich vele malen beter dan niets, maar nog altijd vele malen slechter dan het hoogst haalbare: energietransitie (de overgang van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals energie uit zon en wind). Die transitie moet, zo mogelijk, binnen maximaal drie decennia worden gerealiseerd. Onze ambities liggen hoog, maar zijn zeker niet onuitvoerbaar.

De gemeente heeft niet alleen een voorlichtende rol maar moet zich er terdege van bewust zijn dat er door de burger naar haar gekeken wordt. Zij vervult een voorbeeldfunctie.

Afvalinzameling

In het voorjaar van 2013 heeft de gemeente Hardenberg gekozen voor het principe van omgekeerd inzamelen. Deze vorm van scheiden bij de bron leidt tot lagere financiële lasten. Afval wordt gezien als nieuwe grondstof. Gft-afval, oud papier en plastic worden apart ingezameld en groenafval kan gratis gestort worden op de stortplaats 'het Bovenveld'.

Zwerfafval is nog steeds één van de meest genoemde ergernissen onder de bevolking. Onze gemeente moet zich ervoor inzetten om zwerfafval zo veel mogelijk te voorkomen. Gedragsverandering en blijvende voorlichting zijn van groot belang. Daarnaast is handhavend optreden noodzakelijk.

Klimaat en energie

De ChristenUnie zet zich ervoor in dat Hardenberg een energie-neutrale gemeente wordt. Onze gemeente speelt een rol in zowel de voorlichting als de transitie en heeft zelf een voorbeeldfunctie.

Op het gebied van natuur en milieu zetten we ons de komende jaren in voor een krachtige voortzetting van de duurzaamheidsagenda. Hardenberg heeft een voorhoede positie ten aanzien van duurzaamheid verworven en moet die behouden.

We gaan na of de leveringscontracten met energiebedrijven gebaseerd zijn op 100% duurzame energie (gas en elektriciteit). De gemeentelijke organisatie kan nog energie zuiniger worden. De gemeente heeft een taak bij het informeren en door middel van subsidies ondersteunen van eigenaren van particuliere woningen bij het nemen van energiebesparende maatregelen. We willen uniforme en actuele energievoorschriften in de milieuvergunningen die verstrekt worden. Daarnaast willen we een adequaat handhavingsbeleid.

We zijn er voorstander van om met de LTO na te gaan op welke wijze agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan het verbeteren van het klimaat door minder broeikasgassen uit te stoten, door CO₂-reductie of het gebruik van duurzame energiebronnen.

Wateroverlast moet worden voorkomen door voldoende ruimte te creëren voor het bergen van water bij hevige neerslag of wateraanvoer via de Vecht. Verdroging van de bodem in tijden van droogte moet worden tegengegaan door het toevoegen van water of het vasthouden er van.

Plannen moeten worden uitgewerkt om energie te winnen uit zon, wind en water

De gemeente moet de komst van oplaadpunten voor elektrische fietsen en auto's stimuleren.

De ChristenUnie is voor het stimuleren van watersport op de Vecht. Gezien het specifieke karakter van de omgeving beperkt de watersport op de Vecht zich tot roeiboten, kleine motorbootjes, kano's en fluisterboten, kortom tot boten die passen binnen de grenzen van de sluizen en de geringe diepgang van de vecht.

Op plaatsen die daarvoor geschikt zijn, is windenergie onder voorwaarden aanvaardbaar. Tot die voorwaarden behoren inpasbaarheid in het landschap, ruim voldoen aan milieu- en gezondheidsregels en het betrekken van de omgeving bij de rentabiliteit. Dat wil zeggen dat de plaatsing niet alleen de eigenaar iets moet opleveren, maar ook de samenleving of de omgeving.

Omdat de natuur en de dieren zelf geen stem hebben, zal de ChristenUnie, daar waar mogelijk, de natuur centraal stellen en opkomen voor dieren en dierenwelzijn.

Speerpunten:

- Reductie uitstoot broeikasgassen van 30% in 2020 en 95% in 2050 (ten opzichte van 1990);
- Energiebesparingspercentage van 2% per jaar;
- Aandeel van hernieuwbare energiebronnen van 20% in 2020.
- Bij de bron scheiden, omgekeerd inzamelen.
- Hardenberg energieneutrale gemeente.
- Gemeente licht voor en heeft een voorbeeldfunctie ten aanzien van milieu en duurzaamheid.
- Eigen organisatie is energiezuinig.
- Stem zijn voor natuur en dier.